

УДК 351: 338- -52:797.11

Неїленко Сергій Михайлович,
кандидат технічних наук,

Київський національний університет
культури і мистецтв, м.Київ, Україна,
e-mail: Nsm110986@gmail.com

Зараховський Олександр Євгенович,
кандидат культурології

Київський національний університет
культури і мистецтв, м.Київ, Україна,

СЕРВИСНА ДІЯЛЬНІСТЬ КРУЇЗНОЇ ІНДУСТРІЇ

Мета: Метою дослідження є аналіз та характеристика сервісної діяльності, маршрутів та особливостей круїзних компаній для кореляції менеджменту туристичних фірм при виборі майбутніх пропозицій споживачам.

Методика: В дослідженні використовувалися методи порівняння та узагальнення, логічні методи, індексний метод, метод експертних оцінок, моделювання, економіко-статистичні методи.

Результати: Розглянуто сучасний стан та розвиток сервісної діяльності круїзної індустрії, що підкреслює її як актуальний напрям розвитку світового туристичного ринку. Проаналізовано та охарактеризовано сервісну діяльність та маршрути круїзних компаній для кореляції менеджменту туристичних фірм при виборі майбутніх пропозицій споживачам. Встановлено, що найбільшу частку круїзного ринку займають корпорації Carnival Corporation та Royal Caribbean, які мають у своєму складі 150 суден різних категорій та класів. Ці компанії охоплюють найбільший ареал круїзних маршрутів, що є вигідним при обранні туристичного маршруту.

Наукова новизна: Основні положення дослідження представляють собою певний внесок в теорію ефективності в умовах сервісної економіки, що полягає в узагальненні зарубіжного досвіду сервісної діяльності круїзів.

Практична значимість: Можливе використання положень і висновків дослідження в якості теоретичної бази для розробки власних методик оцінки ефективності в конкретних видах сервісної діяльності вітчизняної круїзної індустрії. Отримані дані можна використовувати для прогнозу менеджменту туристичного ринку.

Ключові слова: сервісна діяльність, менеджмент, круїз, туризм, круїзний регіон, клас, корпорація.

УДК 351: 338- -52:797.11

Неїленко Сергей Михайлович,
кандидат технических наук

Киевский национальный университет
культуры и искусств, г. Киев, Украина,
e-mail: Nsm110986@gmail.com

Зараховський Александр Евгеньевич,
кандидат культурологии

Киевский национальный университет
культуры и искусств, г. Киев, Украина,

СЕРВИСНАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КРУИЗНОЙ ИНДУСТРИИ

Цель: Целью исследования является анализ и характеристика сервисной деятельности, маршрутов и особенностей круизных компаний для корреляции менеджмента туристических фирм при выборе будущих предложений потребителям.

Методика: В исследовании использовались методы сравнения и обобщения, логические методы, индексный метод, метод экспертных оценок, моделирования, экономико-статистические методы.

Результаты: Современное состояние и развитие сервисной деятельности круизной индустрии, подчеркивает ее как актуальное направление развития мирового

туристического рынка. Проанализированы и охарактеризованы сервисная деятельность и маршруты круизных компаний для корреляции менеджмента туристических фирм при выборе будущих предложений потребителям. Установлено, что наибольшую долю круизного рынка занимают компании Carnival Corporation и Royal Caribbean, которые имеют в своем составе 150 судов различных категорий и классов. Эти компании охватывают самый большой ареал круизных маршрутов, и являются выгодными при выборе туристического маршрута.

Научная новизна: Основные положения исследования представляют собой определенный вклад в теорию эффективности в условиях сервисной экономики, которые заключаются в обобщении зарубежного опыта сервисной деятельности круизов.

Практическая значимость: Использование положений и выводов исследования возможно в качестве теоретической базы для разработки собственных методик оценки эффективности в конкретных видах сервисной деятельности отечественной круизной индустрии. Полученные данные можно использовать для прогноза менеджмента туристического рынка.

Ключевые слова: сервисная деятельность, менеджмент, круиз, туризм, круизный регион, класс, корпорация.

UDC 351: 338- 52:797.11

Neilenko Serhii My`xajlovy`ch,
Candidate of Technical Sciences

Kiev National University of Culture and Arts,
Kyiv, Ukraine,
e-mail: Nsm110986@gmail.com

Zarakhovskiy Olexander Yevgenovy`ch,
Candidate of Cultural Studies

Kiev National University of Culture and Arts,
Kyiv, Ukraine,

SERVICE ACTIVITIES OF CRUISE INDUSTRY

The purpose of the study is to analyze and characterize service activities, routes and features of cruise companies to correlate the management of travel companies when choosing future offers to consumers.

Methods: The study used the methods of comparison and generalization, logical methods, the index method, the method of expert estimates, modeling, economic and statistical methods.

Results: The current state and development of service activities of the cruise industry, emphasizes it as the current direction of development of the global tourist market. Analyzed and characterized the service activities and routes of cruise companies to correlate the management of travel companies when choosing future offers to consumers. It has been established that the largest part of the cruise market belongs to the companies Carnival Corporation and Royal Caribbean, which have 150 vessels of various categories and classes. These companies cover the largest part of cruise routes and are beneficial when choosing a tourist route.

Scientific novelty: The main points of the research are a definite contribution to the theory of efficiency in a service economy, which consists in the synthesis of foreign experience in cruise service activities.

Practical implications: The use of the provisions and conclusions of the study is possible as a theoretical basis for developing your own methods of evaluating the effectiveness of specific types of service activities of the domestic cruise industry. The obtained data can be used to predict the management of the tourist market.

Key words: service, management, cruise, tourism, cruise region, class, corporation.

Постановка проблеми. Круїзний сервіс є досить розвиненим типом туризму серед американських, австралійських та західноєвропейських туристів. Згідно світової статистики у 2017 році налічувалось 25,8 млн. туристів, які обрали круїзні подорожі, що на 4,5 % більше порівняно із 2016. Дистинацією круїзів є понад 1000 портів, подорож до яких здійснюють 458 лайнерів [4]. Дослідженню круїзного туризму присвячено праці Жихаревої В.В., Логунової Н. А., Нездоймінова С. Г., Ковиліної М. А., Захаріної А. Г., Мельник І. Л., Голубкової І. О., Дергачової В. О., Макогона Ю. В., Нікуліна С. Г., Пітера Уайльда, Rodrigue J. P [1-3, 6,9,10].

Постановка завдання. Завдання публікації - проаналізувати та охарактеризувати сервісну діяльність, маршрути та особливості круїзних компаній для кореляції менеджменту туристичних фірм при виборі майбутніх пропозицій споживачам.

Виклад основного матеріалу дослідження. У наш час налічується понад 150 морських круїзних компаній – грецьких, італійських, іспанських, американських, датських, норвезьких. До найбільш відомих перевізників в сфері морських круїзів відносяться Carnival Cruise Lines, Celebrate Cruises, Royal Caribbean International, Princess Cruises, Costa, флот яких збільшується, так як збільшується число туристів, що виявляють інтерес до круїзів. У 1980 р налічувалося 1,5 млн туристів морських круїзів, в 1993 р – 4,5 млн., в 1996 р – 6,5 млн, в 2003 р. - 9 млн, в 2006 р. ця цифра досягла 12 млн туристів [1].

Як видно круїзний ринок стрімко розвивається, збільшується кількість туристів даного напрямку, проте на вітчизняному туристичному ринку даний вид туризму займає досить скромну частку – 9,8% [3]. Сучасний круїзний ринок досить чітко структурований. На ньому діє 4 великих круїзних холдинги і певне число незалежних круїзних компаній. За даними на початок 2018 р. найбільшу частку круїзного ринку займають корпорації Carnival Corporation та Royal Caribbean (рис. 1). Розглянемо детально склад та потужність кожної корпорації.

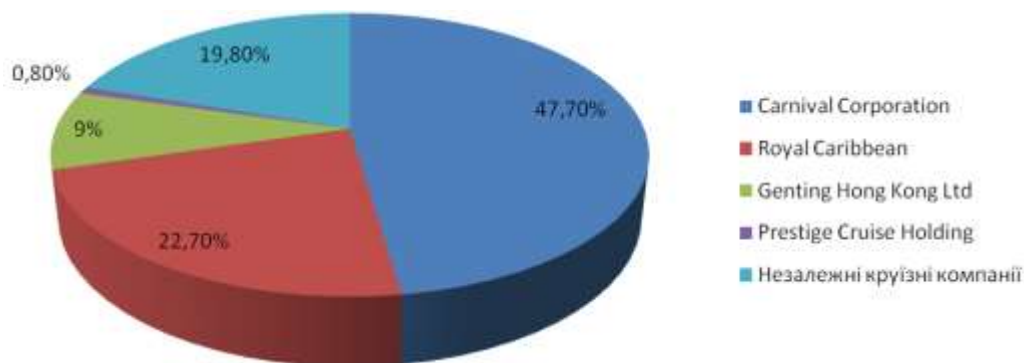

Рис. 1. Частка круїзних холдингів на ринку у 2018 р.

Carnival Corporation найбільший в світі туристичний холдинг, який об'єднує флот із понад 100 суден по 10 круїзним лініям: Carnival Cruise Lines (24%), Princess Cruises (16%), Costa Cruises (14%), Holland America

(13%), AIDA (11%), P&O Cruises (7%), Seabourn (4%), P&O Cruises Australia (4%) та Cunard (2%) (рис.2). Дана компанія є найпотужнішою у світі і охоплює найбільший ареал портів. Маршрути кораблів узгоджуються з начальниками портів на 3 роки вперед та проходять через Балтійські, Середземноморські, Південно-Американські, Східно-Азійська, Північно-Американські та Австралійські маршрути [8].

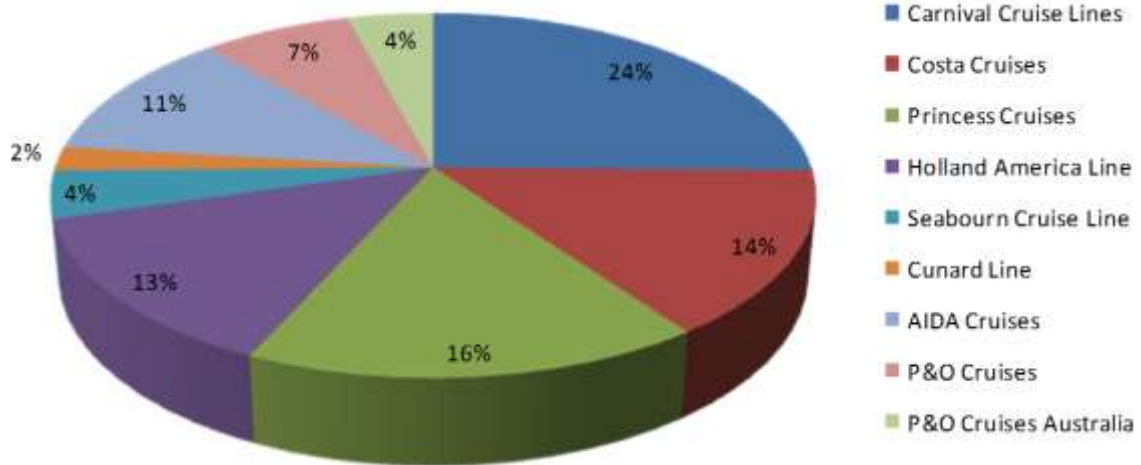

Рис.2. Частка флоту компаній корпорації Carnival Corporation

В експлуатації Carnival Cruise Lines на даний момент знаходяться 23 кораблі. Особливістю даної круїзної лінії є те, що вона проводить круїзи для нудистів. Перший такий круїз компанія організувала з 9 по 17 лютого 2013 р. - восьмиденний круїз по Панамському каналу. По даний час цей напрям в туризмі досить популярний і на регулярні нудистські круїзи треба бронювати місця за рік. Згідно статистичних даних компанією вже продано 70% місць подібного круїзу на 2018 рік. Вартість таких круїзів в середньому складає 1200 \$. Відповідно до рівня послуг, вартості та об'єму кораблів у компанії виділяють наступні класи: Fantas, Destiny, Triumph, Spirit, Conquest, Spendor, Dream та Vista (рис.3.). До класу Fantas належить 8 кораблів віком до 20 років, середньою місткістю 2000-2200 місць. Цей клас використовує дизайн сучасного круїзного лайнера з усіма його каютами, розташованими в корпусі, і лише кількома люксами на надбудовою, подібно до круїзних кораблів Holiday-класу, побудованих наприкінці 1980-х років. Клас Destiny і Triumph має 3 корабля віком до 19 років, середньою місткістю 2700-3000 місць. Кораблі цього класу мають такі зручності: зал засідань, лаунж шоу, бари, нічний клуб, атріум, ресторани, спа-центр, казино, аквапарк для підлітків та дітей (від 2 до 17 років). До класу Spirit входять 4 кораблі: Carnival Miracle, Carnival Legend, Carnival Pride, Carnival Spirit. Їх середня місткістю складає 2000-2100 місць, а вік – 17 років. Особливістю даного класу є дворівневий альтернативний ресторан, 13 барів, піцерія, гриль, бізнес-центр з конференц-залом, концертний зал, бібліотека, казино, гральні автомати, нічний, дитячий та підлітковий клуб, сауна, СПА-центр, фітнес-центр, 3

відкритих (1 дитячий) та 1 закритий басейни, 5 джакузі, спортмайданчики, бігова доріжка, фотогалерея, бутики.

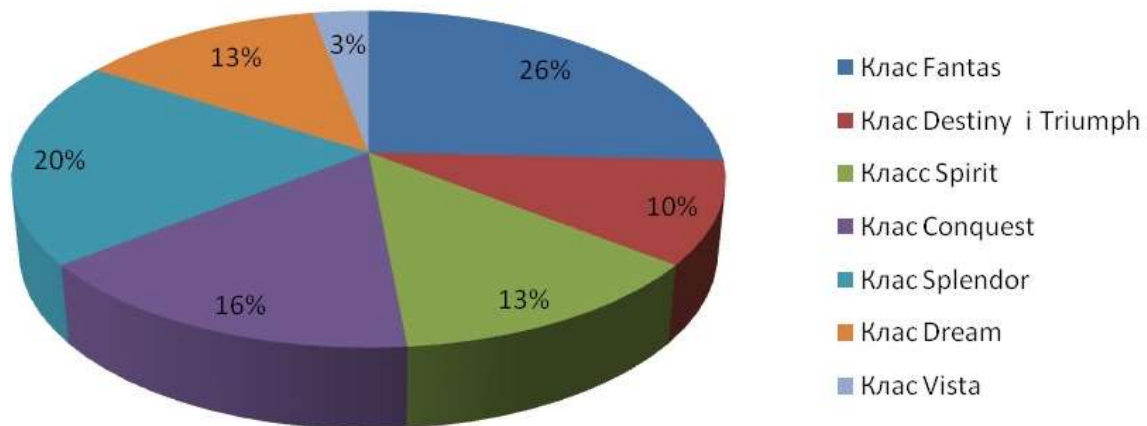

Рис.3. Розподіл лінії Carnival Cruise Lines за класами

5 кораблів Carnival Freedom, Carnival Liberty, Carnival Valor, Carnival Glory, Carnival Conquest належать до класу *Conquest* із середньою місткістю 3000 місць, а їх вік складає 16 років. Особливістю даного класу є те, що під час вечері офіціанти виконують вокальні та танцювальні номери, регулярно проходять паради офіціантів. Кораблі мають піцерію та цілодобове обслуговування «Room Service». Також є концертний зал, казино, ігрові автомати, 2 відкритих басейни, 1 дитячий басейн, 1 басейн з дахом, 5 джакузі, водна гірка, фітнес-центр, салон краси, СПА - центр (таласотерапія, ароматерапія, масаж, сауна), бібліотека, Інтернет - кафе, бутики, зал відео - ігор, медичний центр, дитячий та підлітковий клуби, дискотека. *Клас Splendor* складається із 6 кораблів середньою місткістю 3000 місць та віком до 12 років. За номенклатурою послуг подібний до класу *Conquest*, різниця лише в тому, що флот даного класу більш молодий. До класу *Dream* входять 4 корабля із середньою місткістю 3600 місць та віком до 9 років. Специфіка класу полягає у наявності RedFrog Rum Bar та дуже прохолодно блакитного театру BlueIguana, присутні два дворівневі ресторани, вишуканий стейк-хаус і спеціальний суши-бар Bonsai Sushi. *Клас Vista* представляє сучасний корабель 2016 р. Carnival Vista із місткістю в 4000 особи. На сьогоднішній день цей корабель є найбільшим з усієї лінії. Саме тут встановлено перший в світі морський театр IMAX, першу бруківку на морі та систему SkyRide під відкритим небом. Гості на борту Carnival Vista також можуть знайти заклади дозвілля, такі як Comedy Club Punchliner, Alchemy Bar, BlueIguana Cantina, RedFrog Rum Bar та Guy's Burger Joint тощо.

Розглянемо другу за величиною лінію корпорації Carnival – компанію *Princess Cruises*. Ця компанія зареєстрована на Бермудських островах, а її штаб-квартира знаходиться в Санта Клариті, Каліфорнія. Раніше вона була дочірньою компанією P & O Princess Cruises і є частиною Holland America Group, яка керує трьома марками Carnival на західному

узбережжі США. У лінії 17 суден, які здійснюють круїзи по всьому світу для американських і міжнародних пасажирів. Однією з найвідоміших рис лінії Princess Cruises є революційна нова програма "Personal Choice Cruising" - неструктурований та індивідуалізований підхід до подорожей на відпочинок на кораблі за інноваційною концепцією "якщо ти цього хочеш - коли ти цього хочеш".

Компанія Princess Cruises пропонує своїм клієнтам широкий вибір унікальних і захоплюючих маршрутів від 3 днів до 3 тижнів. Лайнери курсують по Алясці, Азії, Австралії та Новій Зеландії, Каліфорнії і Тихоокеанському узбережжю Америки, Канаді та Новій Англії, Європі, Карибах, Гавайських островах, Японії, Мексиці, Південній Америці, Панамському каналу і островам Тихого океану. Також компанія може похвалитися ексклюзивними навколосвітніми круїзами, розрахованими на 100 днів, за які туристи зможуть відвідати понад 40 портів. Особливістю компанії є впровадження караоке-шоу VOICE OF THE SEAS, який транслюють по американському телебаченню, створення шампанських фонтанів, проведення ламберджек-шоу, проведення обслуговування сніданків та вечері на балконах номерів. Флот компанії поділяється на сім класів.

До класу *Royal* входять три нових флагмана місткістю від 4500 місць: Royal Princess (2013), Regal Princess (2014) і Majestic Princess (2017). Ці кораблі втілили в собі все краще, що було досягнуто круїзної компанією за 50 років успішної роботи на круїзному ринку. Четвертий лайнер цього класу вже будується і планується його спуск на воду в жовтні 2019 року. Основними маршрутами є Карибські острови, Середземні, Балтійські та Скандинавські порти. На кожному кораблі є 6 ресторанів (основний, стерлінг-стейк ресторан, тратторія Саббатіні, барбекю, піцерія, цілодобовий буфет), 7 барів, цілодобове обслуговування в каютах. Серед розваг виділяють 1 басейн, 3 джакузі, Lotus Spa і фітнес центр, бігову доріжку, концертну залу, казино і гральні автомати, кінотеатр, бібліотеку, салон краси. Клас *Caribbean* представлений чотирма лайнерами із місткістю 3300 місць: Caribbean Princess (2004), Crown Princess (2006), Emerald Princess (2007) і Ruby Princess (2008), які здійснюють круїзи по Карибським островам. Особливість даного класу - підвищений рівень комфорту на борту. Сили компанії спрямовані на створення лайнерів, на яких каюти з балконами займають до 90% житлового простору пасажирів. Цей клас кораблів відомий першим кінотеатром під зірками - Movies Under the Stars, де прямо під відкритим небом транслюються концерти, нові фільми і спортивні заходи. Клас *Grand* представлений трьома кораблями із місткістю від 3000 місць: Grand Princess (1998), Golden Princess (2001) і Star Princess (2002). Всі три корабля увійшли в історію, як перші лайнери, що переступили позначку в 100 тисяч тонн водотоннажності. Основними маршрутами є Карибські острови, Аляска, Австралія та Східна Азія. У своєму складі кораблі мають 3 основних ресторани, 2 альтернативних, італійський ресторан Trattoria, американську таверну Painted Desert, каву-

бар і бар з ікрою, безкоштовну піцерія, гриль-бар, кафе-морозиво тощо. Для дозвілля туристів присутні також 4 басейни (1 з "хвилею", 1 з розсувним куполом), 9 джакузі, фітнес-центр, бігова доріжка, гольф-симулятор, тенісний корт, волейбольні та баскетбольний майданчики, SPA, 3 концертні зали, казино (найбільше на круїзних кораблях) і гральні автомати, нічний клуб, театр віртуальної реальності, салон краси, бутики, дитячий ігровий клуб, бібліотека, каплиця, де капітан може заручити закоханих. У класі *Coral* виділяють два подібних «корабля-близнюка»: *Coral Princess* (2003) та *Island Princess* (2003), які призначених для проходження через канали штучного походження, такі, як Панамський канал або Гранд-канал у Венеції, і мають маркування *Panamax*. Тому основним маршрутом круїзів є кросинг через Панамський канал від Аляски до Маямі та заплановано круїзи до Антарктиди на 2019-2020 роки. Кораблі мають більше 9000 кают, розрахованих на загальне перевезення 2600 місць. До складу кораблів входять 2 ресторани, піцерія, бар, кафе-морозиво, інтернет-кафе, 3 басейни, поле для гольфу, спорт зал, СПА-центр, масажний салон, салон краси, бібліотека, художня галерея, казино, театр. Клас *Sun mac* два лайнери місткістю 2500 осіб: *Sun Princess* (1995) і *Sea Princess* (1998), які, в основному, курсують по екзотичних регіонах: Австралії, Новій Зеландії, Фіджі та Таїті. У своєму складі кораблі мають 2 основних ресторани і 3 альтернативних, піцерію, кав'ярню, гриль-ресторан, кафе-морозиво, бар, 4 басейни, 5 джакузі, бігову доріжку, волейбольний та баскетбольний майданчики, фітнес центр, сауну, масажний салон, 2 концертні зали, казино, бібліотеку, конференц-зали, бізнес-центр, гольф-симулятор, салон краси, дитячий центр та центр для підлітків. До класу *Get* належать два лайнери з ємністю 3200 осіб: *Sapphire Princess* (2004) і *Diamond Princess* (2004), побудовані спеціально для *Princess Cruises* на верфі *Mitsubishi Heavy Industries*, і є найбільшими пасажирськими суднами, створеними в Японії. Спеціально для круїзів по Японії в 2014 р. лайнер *Diamond Princess* був підданий масштабній ренновації, під час якої йому надали неповторний японський стиль. Клас *Pacific*. До нього належить найменший корабель компанії *Pacific Princess* місткістю всього 600 місць. Рік завершення будівництва 1999. Це найдешевший клас, однак популярний тим, що може здійснювати навколосвітні круїзи, заходячи у рідко відвідувані порти завдяки своїм малим розмірам. Однак стратегія компанії націлена на великогабаритні кораблі з пасажиромісткістю понад 5000 місць, тому в найближчому майбутньому дане судно планується до продажу, як це вже було із кораблем, який належав до цього класу, - *Ocean Princess*.

Royal Caribbean International – це бренд круїзних ліній, створений у Норвегії. Станом на березень 2017 р. лінія експлуатує 24 судна (1990-2016рр.), має замовлення на шість додаткових суден і контролює 21,9 % круїзного ринку по всьому світу. Усі кораблі під торговою маркою *Royal Caribbean International* мають назви, що закінчуються висловом " of the

Seas". У зв'язку з великою потужністю флот компанії поділяється на 7 класів (рис. 4).

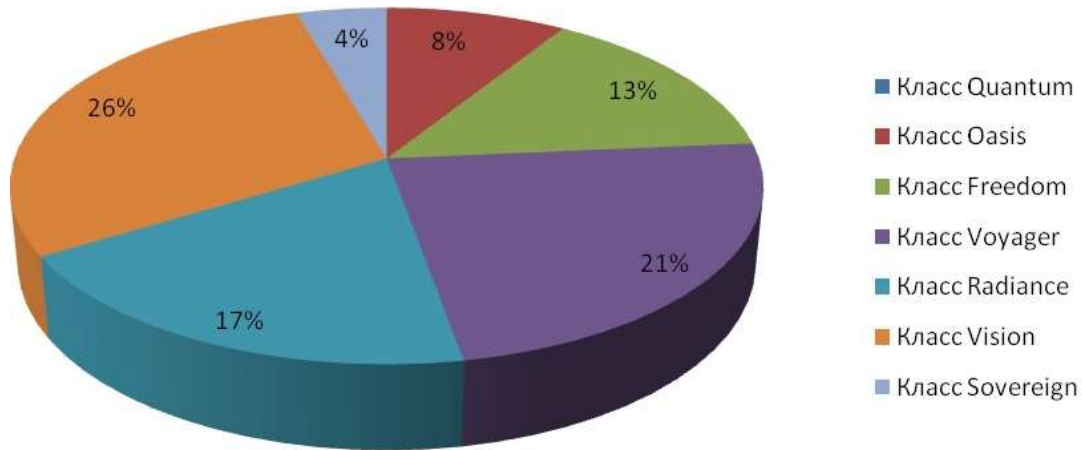

Рис. 4. Розподіл Royal Caribbean International за класами

Флот класу *Vision* є найбільшим та найстарішим і складається з 6 кораблів місткістю 2000-2400 місць: *Vision of the Seas*, *Enchantment of the Seas*, *Grandeur of the Seas*, *Rhapsody of the Seas*, *Legend of the Seas*, *Splendour of the Seas*. Клас *Quantum* – це другий за величиною клас круїзних суден у світі. Кораблі даного класу включають в себе капсулу спостереження "Північна зірка", встановлену на кінці 41-метрового крану, імітатор парашюту, багатофункціональний комплекс *SeaPlex* з турнірами по баскетболу та змаганнях на роликових ковзанах. Перший корабель класу *Quantum of the Seas*, дебютував у 2014 році. Другий корабель *Anthem of the Seas* дебютував у 2015 році. Третій корабель *Ovation of the Seas* дебютував у 2016 році. Їх місткість складає 5000 місць. Планується випуск ще двох кораблів даного класу до 2020 року.

Кораблі класу *Oasis* - найбільші круїзні судна, що колись були побудовані. Вони можуть вмістити до 7000 пасажирів. До даного класу належить найбільший у світі круїзний корабель *Allure of the Seas*. *Freedom* клас - це група з трьох круїзних суден, їх особливістю є симулятор серфінгу *FlowRider*, дитяча водяна ігрова зона для дітей в зоні H_2O , боксерське кільце та гарячі ванни, розташовані по бокам кораблів. Вік флоту складає 10 років, а середня місткість 5000 місць. Кораблі класу мають екологічно чисті газотурбінні двигуни. Ці кораблі будуються за формальним фактором *Panamax*, що дозволяє їм пройти через Панамський канал. Вік флоту складає 17 років, а середня місткість 2500 місць.

Voyager клас відноситься до дизайну круїзних лайнерів пост-Панамакс. Ці кораблі включають в себе торговий центр «Королівський променада», що включає криті паби, магазини, кафе та бари. Варіанти активності на всіх п'яти кораблях включають в себе баскетбольний майданчик, щонайменше 3 басейни, майданчик для міні-гольфу, кам'яну стіну та каток на льоду. Вік кораблів складає 19 років, а середня місткість 1200 місць. Кораблі класу *Sovereign* були першою серією круїзних суден,

до складу яких входить багатоповерховий атриум зі скляними ліфтами. Перший корабель був побудований у 1988 р. із місткістю 2850 місць

Особливою незалежною круїзною компанією є *Disney Cruise Line*, яка є підрозділом корпорації *Walt Disney Company* - найбільшої копропації світової розважальної індустрії. Особливістю компанії є те, що вона надає послуги лише дітям і є найдорожчою круїзною компанією світу (ціна круїзів за тиждень починається з 1000\$). Компанія володіє флотом з чотирьох лайнерів: *Disney Magic*, *Disney Wonder*, *Disney Dream* та *Disney Fantasy* місткістю 2400-4000 місць. Планується випуск 2 лайнерів до 2023 року. Також компанія володіє власним портом – це штучний острів *Castaway Cay*, який доступний тільки для кораблів компанії. Крім цього, компанія здійснює круїзи по Карибському та Середземному морях.

Аналізуючи розподіл цінової політики компаній (рис.5), виділено класи люкс (3000\$), преміум (1000-3000\$), медіум (500-1000\$) та економ (до 500 \$). Так на у 2018 р. на круїзному ринку переважають круїзи середнього класу (68,7%), до яких належать більшість круїзних компаній, наприклад, *Celebrity Cruises*, *Princess Cruises*, *AIDA* тощо. Найбільш дорогі круїзи надають компанії *Disney Cruise Line* та *Cunard Line*, які займають 5,2% доходів від загальної кількості круїзів.

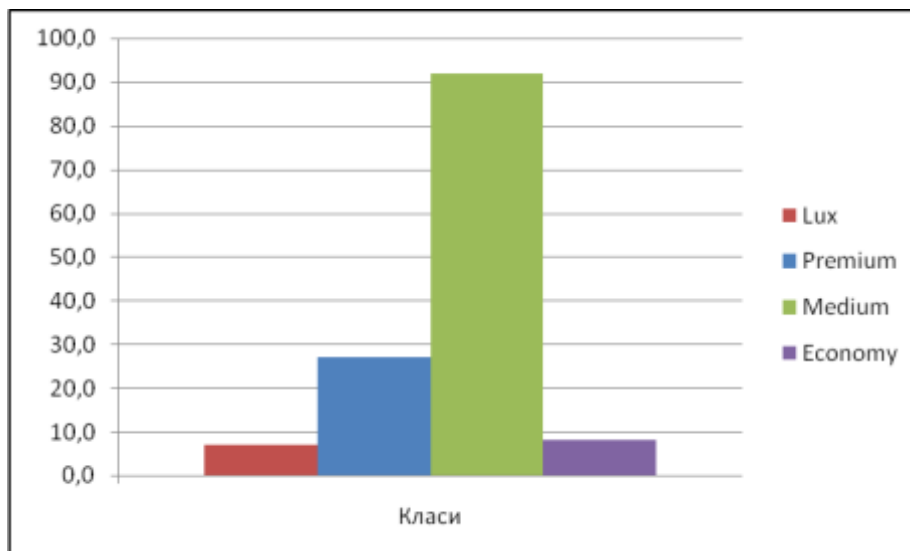

Рис. 5. Розподіл флоту круїзних компаній за ціновими класами

Дослідження сучасного стану флоту круїзної індустрії показало, що круїзні компанії формуються у потужні корпорації. На початок 2018 р. найбільшу частку круїзного ринку займають корпорації *Carnival Corporation* (47,7%) та *Royal Caribbean* (22,7%). До складу *Carnival Corporation* входять 10 круїзних ліній: *Carnival Cruise Lines* (24%), *Princess Cruises* (16%), *Costa Cruises* (14%), *Holland America* (13%), *AIDA* (11%), *P&O Cruises* (7%), *Seabourn* (4%), *P&O Cruises Australia* (4%) та *Cunard* (2%) загальною кількістю флоту біля 100 кораблів. *Royal Caribbean Cruises Ltd* володіє та керує шістьма світовими брендами, найбільші з яких: *Royal Caribbean International* (48%), *Celebrity Cruise* (24%) та *Azamara Club*

Cruises (12%), до складу яких входять 49 суден. Вони експлуатують різноманітні маршрути по всьому світу, які налічують приблизно 535 напрямків на всіх континентах, включаючи круїзи до Антарктиди, які наразі набувають популярності. Згідно розподілу цінкових категорій більшість компаній пропонують круїзи середнього класу (68,7%).

Висновки. Розглянуто сучасний стан та розвиток сервісної діяльності круїзної індустрії, що підкреслює її як актуальний напрям розвитку світового туристичного ринку. Проаналізовано та охарактеризовано сервісну діяльність та маршрути круїзних компаній для кореляції менеджменту туристичних фірм при виборі майбутніх пропозицій споживачам. Встановлено, що найбільшу частку круїзного ринку займають корпорації Carnival Corporation та Royal Caribbean, які мають у своєму складу 150 суден різних категорій та класів. Дані компанії охоплюють найбільший ареал круїзних маршрутів, що є вигідним при обранні туристичного маршруту для споживачів туристичних фірм. Визначено, що в сучасній круїзній індустрії превалюють круїзи середнього класу, які здійснюють плавання по Балтійському, Середземноморському, Карибському, Східно-Азійському, Північно-Американському маршрутах. Отримані дані можна використовувати при плануванні менеджменту туристичного ринку.

Список використаних джерел:

1. Жихарева В.В. Сучасні тенденції розвитку ринку круїзного судноплавства / В.В. Жихарева // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. – № 39 (2), 2012. – С.153-166.
2. Захарина А.Г. Определение сущности и особенностей круизного туризма / А.Г. Захарина // Держава та регіони . – № 3, 2013. – С. 39-43.
3. Ковылина М. А. Условия и факторы формирования конкурентноустойчивости регионального круизного судоходства / М. А. Ковылина // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – № 45. – С. 248 – 252.
4. Мельник І. Л. Інноваційні зміни на ринку круїзного туризму / І. Л. Мельник // Бізнес Інформ. – 2014. – №12. – С. 313-319.
5. Михайлова Ю.В. Карева А.А. Выявление проблем и обоснование стратегических приоритетов развития морской отрасли Украины на современном этапе // Сборник научных трудов Sworld. - Выпуск 1. Том 1. – Иваново: МАРКОВА АД, 2013. – С. 48-55.
6. Нездоймінов С. Г. Круїзний туризм в контексті Морської доктрини України / С. Г. Нездоймінов, Н. М. Андрєєва // Mechanism of Economic Regulation. - 2013. - № 4. - С. 100-110.
7. Статистика діяльності корпорації Caribbean. – Режим доступу: <https://www.statista.com/topics/1004/cruise-industry/>
8. Статистика діяльності корпорації Carnival Corporation. – Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics/266278/number-of-carnival-corporation-und-plc-ships-sorted-by-cruise-brands/>
9. Уайльд П. Тенденції розвитку круїзного ринку. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://portsukraine.com/node/2580>.
10. Wayld, P. (2012), Trends in the development of the cruise market, <http://portsukraine.com/node/2580>.

Список использованных источников

1. Жихарева В.В. Современные тенденции развития рынка круизного судноплавства / В.В. Жихарева // Развитие методов управления и хозяйничества на транспорте. – № 39 (2), 2012. – С.153-166.
2. Захарина А.Г. Определение сущности и особенностей круизного туризма / А.Г. Захарина // Государство і регіони. – № 3, 2013. – С. 39-43.
3. Ковылина М. А. Условия и факторы формирования конкурентноустойчивости регионального круизного судоходства / М. А. Ковылина // Вестник экономики транспорта и промышленности. – 2014. – № 45. – С. 248 – 252.
4. Мельник І. Л. Инновационные изменения на рынке круизного туризма / І. Л. Мельник // Бизнес Информ. – 2014. – №12. – С. 313-319.
5. Михайлова Ю.В. Карева А.А. Выявление проблем и обоснование стратегических приоритетов развития морской отрасли Украины на современном этапе // Сборник научных трудов Sworld. - Выпуск 1. Том 1. – Иваново: МАРКОВА АД, 2013. – С. 48-55.
6. Нездойминов С. Г. Круизный туризм в контексте Морской доктрины Украины / С. Г. Нездойминов, Н. М. Андреева // Mechanism of Economic Regulation. - 2013. - № 4. - С. 100-110.
7. Статистика деятельности корпорации Caribbean. – Режим доступа: <https://www.statista.com/topics/1004/cruise-industry/>
8. Статистика деятельности корпорации Carnival Corporation. – Режим доступа: <https://www.statista.com/statistics/266278/number-of-carnival-corporation-und-plc-ships-sorted-by-cruise-brands/>
9. Уайльд П. Тенденции развития круизного рынка. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://portsukraine.com/node/2580>.
10. Wayld, P. (2012), Trends in the development of the cruise market, <http://portsukraine.com/node/2580>.

References

1. Zhikhareva V.V. Modern trends in the development of the market of cruise shipbuilding / V.V. Zhikhareva // Development of management methods and transport management. - No. 39 (2), 2012. - p. 153-166.
2. Zakharina A.G. Definition of the nature and characteristics of cruise tourism / A.G. Zakharina // State and Regions. - № 3, 2013. - P. 39-43.
3. Kovylyna M. A. Conditions and factors in the formation of competitive stability of regional cruise shipping / M. A. Kovylyna // Bulletin of the Economy of Transport and Industry. - 2014. - № 45. - p. 248 - 252.
4. Melnik I. L. Innovative changes in the market of cruise tourism / I. L. Melnik // Business Inform. - 2014. - №12. - p. 313-319.
5. Mikhailova Yu.V. Kareva A.A. Identification of problems and justification of the strategic priorities of the development of the maritime industry of Ukraine at the present stage // Collection of scientific works Sworld. - Issue 1. Volume 1. - Ivanovo: MARKOVA AD, 2013. - p. 48-55.
6. Nezdoyminov S. G. Cruise tourism in the context of the Maritime Doctrine of Ukraine / S. G. Nezdoyminov, N. M. Andryova // Mechanism of Economic Regulation. - 2013. - № 4. - p. 100-110.
7. Statistics of the Caribbean Corporation. - Access mode: <https://www.statista.com/topics/1004/cruise-industry/>
8. Statistics of the activities of the Carnival Corporation. - Access mode: <https://www.statista.com/statistics/266278/number-of-carnival-corporation-und-plc-ships-sorted-by-cruise-brands/>
9. Wilde P. Cruise Market Development Trends. [Electronic resource] - Access mode: <http://portsukraine.com/node/2580>.
10. Wayld, P. (2012), Trends in the development of the cruise market, <http://portsukraine.com/node/2580>.